

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Матеріали VI Міжнародної
науково-практичної конференції

20 березня 2018 року

Київ 2018

Актуальні проблеми вищої професійної освіти України: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 20 березня 2018 р. / За заг. ред. Е. В. Лузік, О.М. Акмалдінової. – К. : НАУ, 2018. – 241 с.

*Рекомендовано Вченою радою Навчально-наукового гуманітарного інституту
Національного авіаційного університету.
(Витяг з протоколу № 2 від 19 березня 2018 року).*

Автори несуть повну відповідальність за опубліковані матеріали.

Містить матеріали щорічної науково-практичної конференції з актуальних проблем вищої освіти у вищих навчальних закладах галузевого спрямування. У збірник увійшли матеріали доповідей за науково-практичними напрямками «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах» і «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування».

Організаційний комітет

Голова оргкомітету від секції «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах» – **Лузік Ельвіра Василівна**, д. пед. н., проф.;

Голова оргкомітету від секції «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування» – **Акмалдінова Олександра Миколаївна**, кандидат філологічних наук, проф.;

Заступник голови оргкомітету від секції «Компетентнісний підхід до організації навчального процесу у профільних вищих навчальних закладах» – **Барановська Лілія Володимирівна**, д. пед. н., проф.;

Заступник голови оргкомітету від секції «Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов професійного спрямування» – **Гурська Олена Олександрівна**, старший викладач, аспірант НАУ.

Редакційна колегія:

Барановська Лілія Володимирівна – д. пед. н., проф., проф. кафедри педагогіки та психології професійної освіти

Литвинчук Наталія Борисівна – завідувач лабораторії кафедри педагогіки та психології професійної освіти;

Феденко Божена Ігорівна – лаборант кафедри педагогіки та психології професійної освіти

Гурська Олена Олександрівна – старший викладач кафедри іноземних мов за фахом, аспірант

Головнюва Світлана Олексіївна – лаборант кафедри іноземних мов за фахом.

обговорення та використання інтегрованих професійних завдань інтерактивного характеру з викладачем під час консультацій; традиційні дидактичні засоби навчання та дидактичний комплект «Взаємодія».

Під час конструювання ситуацій взаємодії у класах та на комплексному тренажері літака відбувалося виявлення суб'єктного досвіду курсантів за допомогою діалогу, співпраці, що передбачали суб'єкт-суб'єктні взаємини між науково-педагогічними працівниками, інструкторами та курсантами. Особлива увага була надана діадним навчальним проектам з взаємодії в екіпажах, що припускали включення курсантів у спільну роботу, рефлексивну діяльність, вчили функціонувати в багатонаціональній групі. Проект включав такі етапи: виявлення кола питань, що дають змогу визначити аспекти взаємодії у проекті, організація роботи з пошуку матеріалу, аналіз і синтез матеріалу, підготовка мультимедійних презентацій, публічний захист проекту, оцінювання розробленого проекту.

Проектна технологія за допомогою інтерактивних методів навчання, лінгафонного обладнання, сучасних тренажерів літака, засобів інформаційно-комунікативних технологій, забезпечує зв'язок лекційних курсів з практичним матеріалом та реалізує принцип інтеграції гуманітарних і технічних курсів. Для цього в аудиторії було сформовано діади курсантів, навчальні екіпажі, динамічні групи, що мали виконувати диференційовані завдання різної професійної та мовної складності.

Під час занять використовувалися також вправи, що були поділені на такі види: підготовчі, які формують готовність до сприйняття нового матеріалу з професійної взаємодії багатонаціонального персоналу; пробні, які передбачають відпрацювання щойно засвоєних понять; тренувальні, що мають на меті формування навиків у стандартних умовах (типові); творчі, які зорієнтовано на дії у реальних проблемних ситуаціях; контрольні – для оцінювання сформованості готовності курсантів до міжнародних миротворчих операцій.

*Юрій Садовниченко
старший викладач, м. Харків
Наталія Пастухова
к. б. н., доц., м. Київ*

Оновлені ключові компетентності: виклики для вищої освіти

Швидкоплинні зміни сучасного життя спонукали Європейський Парламент та Раду ЄС оновити ключові компетентності для навчання упродовж життя: грамотність (Literacy competence), мовна компетентність (Languages competence), математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії (Mathematical competence and competence in science, technology and engineering), цифрова компетентність (Digital competence), особиста, соціальна та навчальна компетентність (Personal, social and learning competence), громадянська компетентність (Civic competence); підприємницька компетентність (Entrepreneurship competence), компетентність культурної обізнаності та самовираження (Cultural awareness and expression competence). Наслідком оголошених змін мають стати коригування освітніх концепцій, навчальних програм, сутності навчально-виховного процесу, акцентованих не лише на освітніх результатах, а на застосуванні набутих знань у різноманітних контекстах. Це, в свою чергу, вимагає від освітянської спільноти пошуку та впровадження інноваційних методів, форм, прийомів навчання, які носитимуть пропедевтичний, пролонгований та професійно-орієнтований характер.

Освітня концепція закладу вищої освіти має бути приведена до потреб сучасної економіки та інтеграції України до європейського економічного та культурного простору: за вимогами проекту Концепції розвитку освіти на період 2015-2025 років

необхідно передбачити перехід на трирічний бакалавріат у рік першого випуску 12-річної школи та «нульовий» курс для осіб, які здобули повну загальну середню освіту за іншими профілем; для випускників трирічного бакалавріату передбачити перехід до дворічної магістратури.

Узгодження змісту освіти із оновленими ключовими освітніми компетенціями передбачає модернізацію навчальних планів та програм навчальних дисциплін, що включає: проектування змісту (затвердження матриці розподілу компетенцій у розділах і темах навчальної дисципліни) і технологій освіти (інтерактивних, індивідуалізованих, командних, проектних), що забезпечать досягнення очікуваних результатів освіти; чітке визначення результатів навчання і вільний доступ до цієї інформації основних споживачів: студентів, батьків, роботодавців, викладачів; проектування засобів і процедур оцінювання (перелік форм, методів, типових завдань для контролю і самооцінки рівня сформованості компетенцій, заявлених в програмі дисципліни) з урахуванням модельних стандартів Євробакалаврів та Євромагістрів; переосмислення змісту післядипломної освіти викладачів.

У системі вищої медичної освіти особливий акцент припадає на формування мовної компетенції, де знання іноземної мови інтегрується у результати професійного навчання (запровадження складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок» англійською мовою, перехід на міжнародні протоколи лікування та принципи доказової медицини тощо). Проголошені інновації доречно втілювати через запровадження нових форм та методів лінгвістичного навчання (тренінги, стажування, консультації, спілкування з медиками-носіями мови, віртуальні мовні платформи професійного спрямування тощо) як різномовної студентської спільноти, так і викладацького складу.

Окреслені шляхи сприятимуть інноваційним змінам освітніх інституцій, інтеграції вітчизняної освіти у європейську, забезпечать конкурентноспроможність випускників вітчизняних закладів вищої освіти на світових теренах.

*Олена Семенов
д. пед. н., проф., м. Суми*

Курс академічної культури у підготовці майбутніх фахівців спеціальності 015 «Професійна освіта. Документознавство»

Необхідність володіння методами аналізу й оцінки документообігу, технологіями методики збирання й обробки інформаційних потоків, методами створення і використання інформаційних ресурсів, управлінням інформацією в документно-інформаційних системах та ін. – ці та інші чинники сприяли активізуванню в закладах вищої освіти в Україні підготовки фахівців зі спеціальності 015 «Професійна освіта (Документознавство)». Таку підготовку загалом здійснюють за освітніми рівнями бакалавр (кваліфікація – педагог професійного навчання з документознавства, документознавець), магістр (кваліфікація – викладач документознавства, документознавець), магістр наук (кваліфікація – магістр наук з документознавства, документознавець). Мета фахової підготовки полягає в оволодінні студентом інтелектуальними засобами пізнання і організації майбутньої професійної діяльності у сфері документознавства в умовах сучасного конкурентного середовища; у формуванні організаційної та управлінської культури та індивідуального стилю професійної діяльності. Випускник може працювати документознавцем; документознавцем-аналітиком інформаційних служб, центрів, фірм; інспектором з контролю за виконанням доручень; педагогом професійного навчання з документознавства; викладачем ВНЗ з документознавства; інформаційним консультантом; керівником адміністративного підрозділу; менеджером (управителем) інформації; менеджером з добору, забезпечення і використання персоналу;